

ACTIVITATEA SECȚIEI DE ȘTIINȚE ISTORICE ȘI ARHEOLOGIE PE ANUL 2020

MEMBRII SECȚIEI - PUBLICAȚII

Membri titulari :

Acad. Dan Berindei
Acad. Paul Helmut Niedermaier
Acad. Ioan-Aurel Pop
Acad. Victor Spinei
Acad. Alexandru Zub

Membri corespondenți:

Prof. Mihai Bărbulescu
Prof. Ioan Bolovan
Prof. Ionel Căndea
Prof. Constantin C. Petolescu
Prof. Andrei Pippidi
Dr. Dorina-Elena Rusu

Membri de onoare din țară:

Prof. Ioan Caproșu
Prof. Emilian Popescu (1928-2020)
Prof. Dumitru Protase
Prof. Gavril Ștrempel (1926-2020)
Prof. Radu Ciuceanu

Numărul membrilor Secției a scăzut în acest an la **14**, prin pierderea membrilor de onoare Prof. Emilian Popescu și Dr. Gabriel Ștrempel.

Secția este condusă de acad. Victor Spinei, președinte, având ca președinte de onoare pe acad. Dan Berindei. Din Biroul Secției fac parte Dr. Dorina-Elena Rusu și Prof. Constantin C. Petolescu, membri corespondenți.

Publicațiile Secției:

- *Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie, XXXIX, 2014-2020*, Editura Academiei Române (sub tipar)
- "*Enciclopedia istoriografiei românești*", coordonatori acad. Victor Spinei și Dr. Dorina-Elena Rusu, m.c. (în pregătire)

Membrii Secției au răspuns solicitărilor institutelor din subordine, ale instituțiilor și persoanelor care s-au adresat Secției, participând în comisiile Secției și ale Academiei Române și desfășurând o activitate atât în plan publicistic cât și didactic.

În privința **activității de cercetare**, membrii Secției au publicat sau au pregătit pentru tipar **8 cărți** de autor sau în colaborare, **9 cărți** editate, îngrijite sau coordonate, au publicat peste **30** de studii și articole, **10** recenzii, note, peste **50** de lucrări de popularizare în reviste de cultură, ziare, alte periodice.

Între cele mai importante publicații menționăm :

Prof. Mihai Bărbulescu, m.c.:

- *Principia din castrul legionar de la Potaissa* (Romanian Academy, Institute of Archaeology and Art History Cluj-Napoca, Series Patrimonium Archaeologicum Transylvanicum), Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020 (sub tipar).
- *Castrul legionar de la Potaissa (Turda). 45 de ani de cercetări arheologice*, „Cercetări arheologice”, XXVII, 2020, p. 417-434.
- *Introducere*, în *Principia din castrul legionar de la Potaissa* (coord. M. Bărbulescu), Editura Mega, Cluj-Napoca, 2020, p. 7-12.
- *Omul din Dacia romană în fața morții*, în „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, XXXIX, 2014-2020, Editura Academiei Române (sub tipar)

Prof. Ioan Bolovan, m.c.

- *Geschichte Siebenbürgens*, Pop Verlag, Ludwigsburg, 2020, 521 pag. (coautor, în colaborare cu Ioan-Aurel Pop)

Prof. Ionel Căndea, m.c.:

- *Florilegium Magistrorum Historiae Archaeologiaeque Antiquitatis et Medii Aevi* (curatores seriei Victor Spinei et Ionel Căndea), XXIII. Ivan Biliarsky, *Verstigia semper adora power, faith and institutions in byzantine and post-byzantine world*, ed. by Ovidiu Cristea, Editura Academiei Române - Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, Brăila 2020, 372 p.;

Acad. Paul Niedermaier

- *Mutarea prisăcilor medievale din Transilvania, în Istoria și scrisul istoric azi. Opțiuni metodologice. Paradigme.* Agenda Lucrărilor Conferinței internaționale din 2-5 februarie 2020 dedicată *Centenarului Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, Susana Andea, Iosif Marin Balog, Ela Cosma, Attila Varga (ed.), Centrul de Studii Transilvane/Academia Română, Cluj Napoca, 2020, în curs de publicare.

Prof. Constantin Petolescu, m.c.

- *Un toponim daco-roman târziu: Recidiva*, în vol.: Varlaam Ploeșteanul – Emanoil Băbuș (ed.), *Omagiu Profesorului Emilian Popescu la 90 de ani*, Editura Basilica, 2020, p. 152-158.

- *Cronica epigrafică a României (XXXIX, 2019)*, SCIVA, 71, 2020,1-4.

- *Legiunile Daciei. Contribuție la istoria militară a Daciei romane*, „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, XXXIX, 2014-2020, Editura Academiei Române (sub tipar)

Prof. Emilian Popescu, m.c.

- Referatul lucrării *„Mănăstirea „Sfântul Nicolae Domnesc” Popăuți”* (vol I-II), autor Luca Diaconu, distinsă cu *Premiul „Dimitre Onciul” al Academiei Române* pentru anul 2018.

Prof. Andrei Pippidi, m.c.:

- M. Berza, *De la Méditerranée à la mer Noire* (ed. Andrei Pippidi), Institut des études avancées pour la culture et la civilisation du Levant, Editura Biblos, Brăila, 2020, 850 p. (sub tipar)

- *The Connection between the 1821 Greek Revolution and the Romanian Principalities*, în *The Greek Revolution: A Critical Dictionary*, edited by Paschalis Kitromilides and Constantinos Tsoukalas, Harvard University Press, 9 p.+ 1 map, sub tipar.

- *Romanian Students in Germany in the Mid-19th Century*, în *Spre Pământul Făgăduinței, Între Balcani și Buceag, omagiu Doamnei Profesoare Elena Siupiur la împlinirea vârstei de 80 de ani*, editori Daniel Cain, Aneta Mihaylova, Roumiana L Stantcheva și Andrei Timotin, Editura Istros, Brăila, 2020, p. 165-172.
- *Mihai Berza, une restitution*, în vol. *De la Méditerranée à la mer Noire*, édition par Andrei Pippidi, Brăila, Editura Istros, 2020 (sub tipar).

Acad. Ioan-Aurel Pop:

- *Geschichte Siebenbürgens* (Ludwigsburg: <Traian> Pop Verlag, 2020), 521 p. [împreună cu Ioan Bolovan].
- *Veghea asupra limbii române* (București – Chișinău: Litera, 2020), 240 p.
- *Hunedoreștii: o familie europeană* (Cluj-Napoca: Școala Ardeleană, 2020), 449 p.
- *Elogiu limbii române. Antologie de versuri, articole, maxime* (București – Chișinău: Litera, 2020), 319 p.

Dr. Dorina-Elena Rusu, m.c. :

- *Enciclopedia Istoriografiei Românești* (coord. Victor Spinei), structurarea și unificarea celor peste 2900 de fișe biografice + ilustrații (în pregătire)
- *Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie, XXXIX, 2014-2020*, Editura Academiei Române, secretar de redacție (sub tipar)

Acad. Victor Spinei:

- *Antecedente și împliniri ale Marii Uniri*, Editor V. Spinei (*Centenarium*, coord. V. Spinei, 9), Edit. Academiei Române, București, 2020, 424 p.
- V. Ursachi, G. D. Hânceanu, A. Simalcsik. R. D. Simalcsik, L. Munteanu, *Cimitirul medieval de la Brad. Cercetările arheologice din anii 1963-2004 (Bibliotheca Archaeologica Moldaviae, XXVII, Ediderunt V. Spinei et V. Mihailescu-Bîrliiba)*, Edit. Istros, Brăila, 2020, 710 p.
- I. Biliarsky, *Vestigia semper adora. Power, Faith and Institutions in Byzantine and Post-Byzantine World*, ed. O. Cristea (*Florilegium magistrorum historiae*

archaeologiaeque Antiquitatis et Medii Aevi, Curatores seriei V. Spinei et I. Cârdea, XXIII), Edit. Academiei Române – Edit. Istros, București-Brăila, 2020, 372 p.

- *Diplomația României după Marea Unire din 1918*, Coordonator I. M. Anghel (*Civilizația românească*, Coordonator V. Spinei, 28), București, 2020, 357 p.

- *Dualitatea terminologică a voievodatelor românești în perioada medievală și renașcentistă*, „Memoriile Secției de Științe Istorice și Arheologie”, XXXIX, 2014-2020, Editura Academiei Române, p. (sub tipar)

Acad. Alexandru Zub :

- *Opresiune și rezistență sub regimul comunist. Fragmentarium istorico-memorial*, București, Editura Fundației Academia Civică, 2020, 666 p., ISBN: 9786068924137.

- *Cuza Vodă – in memoriam*, în „Expres cultural”, anul IV, nr. 1 (37), ian. 2020, p. 4.

- *De la pedagogia resurecției la discursul critic*, în „Convorbiri literare”, anul CLII, nr. 2 (290), febr. 2020, p. 16-17.

- *A.D. Xenopol peste hotare*, în „Anuarul Muzeului Național al Literaturii Române Iași”, anul XIII, 2020, p. 27-44.

*

În cursul anului 2020 Secția a organizat manifestarea științifică: *200 de ani de la nașterea domnitorului Alexandru Ioan Cuza* (11 martie, Aula Academiei Române) unde au prezentat comunicări academicienii **Dan Berindei, Ioan-Aurel Pop, Victor Spinei**.

Membri Secției au participat la conferințe, mese rotunde, lansări de carte, vernisaje, dezbateri publice, unde au fost moderatori, au prezentat alocuțiuni sau au susținut comunicări științifice, din care menționăm :

Prof. Ioan Bolovan, m.c.

- „Datoria vieții noastre”: generație și implicare la elitele românești în epoca modernă”, comunicare la conferința *Unirea Principatelor*, organizată de Despărțământul ASTRA Sebeș și Casa municipală de cultură, 23 ianuarie 2020

- „Nicolae Iorga și instituțiile culturale românești din Transilvania”, comunicare la webinarul *Ritratto di Nicolae Iorga – storico, uomo di cultura, patriota. A ottant'anni dalla sua tragica scomparsa*, organizat de ICCRU din Veneția și Univ. Roma 1 „Sapienza”, 27 noiembrie 2020 (on-line)

- Comunicare la masa rotundă *Antisemitismul și violența politică în România*, organizatori Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca și Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română (26 noiembrie 2020) on line

Prof. Andrei Pippidi, m.c

- „La personalità e l’opera di Nicolae Iorga nella memoria delle persone e delle istituzioni romene nei decenni post 1989 e il il Diario di Iorga riguardante gli anni 1938-1949, pubblicato nel 2018”, comunicare la colocviul *Ritratto di Nicolae Iorga – storico, uomo di cultura, patriota. A ottant’anni dalla sua tragica scomparsa*, Veneția, 27 noiembrie 2020 (on-line)

Acad. Ioan-Aurel Pop

- „Educația patriotică în familie și școală teme al iubirii universale”, comunicare susținută la *Tihna de la Tăuți* (Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului), Florești (19 iunie 2020).

- „Tratatul de la Trianon în istoria și destinul României”, comunicare susținută la *Cursurile de Vară ale Universității Populare „Nicolae Iorga”*, Vălenii de Munte (6 septembrie 2020).

- Alocuțiune la vernisajul expoziției „Ion I. C. Brătianu - 156 de ani de la naștere ”, Sala de expoziții „Theodor Pallady“, Biblioteca Academiei Române (22 octombrie 2020)

- Comunicare la masa rotundă *Antisemitismul și violența politică în România*, organizatori Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca și Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română (26 noiembrie 2020) (on-line)

Acad. Victor Spinei

- Comunicare la masa rotundă *Antisemitismul și violența politică în România*, organizatori Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca și Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, Academia Română (26 noiembrie 2020) on line

**

Activitatea în cadrul Comisiilor naționale de istorie aparținând Secției și a organizațiilor internaționale cărora Academia Română le este afiliată a fost redusă în acest an din cauza de circulație și măsurilor privind distanțarea fizică, impuse de situația pandemică, începând cu luna martie.

***

Între cele mai importante **premiu** și **distincții** primite de membri Secției în 2020, menționăm:

Prof. Andrei Pippidi, m.c.

Premiul „Danubius” al Ministerului Educației, Științei și Cercetării din Austria.

Acad. Alexandru Zub

Conferirea titlului de *Membru de onoare al Institutului de Istorie „George Barițiu”*, Cluj-Napoca, 3 februarie 2020.

Acad. Victor Spinei

Conferirea titlului de *Membru de onoare al Institutului de Arheologie „Vasile Pârvan”* București, 1 decembrie 2020

ACTIVITATEA UNITĂȚILOR DE CERCETARE SUBORDONATE SECȚIEI (2020)

2.

În cadrul Secției funcționează **13** institute și **2** centre de cercetare¹, în domeniile istoriei, arheologiei dar și cu departamente de istoria artei, lingvistică, filosofie, drept, psihologie, sociologie. Rapoartele de activitate ale acestora pe anul 2020 reflectă interesul pentru realizarea celor **61** de programe de cercetare, **227 proiecte/teme** (**6** dintre acestea prelungindu-se cu 6 luni sau un an) și valorificarea acestora. Proiectele de cercetare cuprind colecția națională de izvoare, editarea de instrumente de lucru, editarea și traducerea izvoarelor istorice.

Începând cu 2020, proiectelor prioritare ale Academiei Române, din care menționăm: *Documenta Romaniae Historica* (DRH) Seria B, *Călători străini despre Țările Române până la 1800*. Supliment IV, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, *Documente consulare și diplomatice străine privitoare la domnia lui Carol I. 1866-1914*, *România în relațiile internaționale (secolele XIX-XX)* li s-a adăugat *Enciclopedia Istoriografiei Românești*, lucrare la a cărei elaborare contribuie atât cercetători din rețeaua institutelor Academiei Române, cât și din afara acesteia, sub îndrumarea și coordonarea dr. Dorina-Elena Rusu, m.c. și a acad. Victor Spinei, președintele Secției.

3.

În cadrul unităților de cercetare din subordinea Secției își desfășoară activitatea **272** de cercetători, din care **265** au titlul de doctor, iar **49** sunt conducători de doctorat.

4.

În cadrul școlii doctorale a Academiei Române institutele au coordonat activitatea doctoranzilor înmatriculați, organizând colocvii de admitere, seminarii, comisiile de îndrumare și susținere. În 2020 au fost **84** de înmatriculări la **doctorat** și **11** în sistemul **postdoctoral**. Un

---

¹Cel de-al treilea, *Centrul de Studii Dunărene Muzeul Brăilei „Carol I”* este doar sub egidă. Pentru Colectivul de istorie al *Institutului de Studii Banatice „Titu Maiorescu”* din Timișoara, Secția de Științe Istorice și Arheologie, după caz, face doar recomandări cu privire la programul de cercetare, fără a avea competențe în evaluarea activității științifice desfășurate de cercetătorii acestui colectiv.

număr important din totalul cercetătorilor din institutele Secției desfășoară și activitate didactică în cadrul Facultății de istorie, Facultății de limbi și literaturi străine, Facultății de Teologie Ortodoxă, Facultății de științe politice ale Universităților din București, Craiova, Iași, Cluj Napoca, unde predau cursuri și seminarii generale, la nivel de licență sau master. În Institutul de Studii Sud-Est Europene, (începând din anul 2018) sunt organizate săptămânal **cursuri de limbi balcanice și orientale**, care au ca obiectiv formarea cercetătorilor din ISSEE și din alte institute ale Academiei Române.

5.

Institutul de Cercetări Socio-Umane din Sibiu a achiziționat echipamente IT în valoare de cca 20,4 kEuro din autofinanțări.

6.

Rezultatele științifice ale cercetătorilor din institutele subordonate Secției au fost valorificate prin publicarea a **56** de cărți și **79** de capitole în cărți/volume colective la edituri din străinătate (Springer International Publishing; Oxford, Archaeopress; Cambridge University Press, Paris Éditions de Boccard), **117** de cărți și **231** de capitole la edituri din țară, **30** de cărți și **86** de capitole la Editura Academiei. **33** de articole au fost publicate în reviste ISI din străinătate, **29** în reviste ISI România și peste **330** de articole în reviste (B+ BDI) din România.

7.

Între **rezultatele excelente** ale anului 2020 menționăm:

Carte de autor publicată în străinătate

- Emilian Teleaga, **Adrian Bălășescu**, Antje Büttner-Teleaga, Migdonia Georgescu, Gheorghe Niculescu, Andrei-Dorian Soficaru, *Studien zur Eisenzeitlichen Archäologie Thrakiens*, vol. 3. *Studien zu den thrakischen Prunkgräbern des 4. Jhs. v.Chr. / Studii despre mormintele fastuoase tracice din secolul 4 a.Chr. 1. Agighiol und Peretu / Agighiol și Peretu (România)*, Rahden/Westf., Verlag Marie Leidorf, 2020 (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan)

- **Ovidiu Cristea**, Liviu Pilat, *From Pax Mongolica to Pax Ottomanica. War, Religion and Trade in Northwestern Black Sea Region (14-16th centuries)*, Brill, Leiden-Boston, 2020, 318p. (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)
- **Petre Guran**, David A. Michelson (ed.), *Faith and Community around the Mediterranean. In Honor of Peter R. L. Brown*, Heidelberg, Herlo Verlag = Études byzantines et post-byzantines, nouvelle série, tome I (VIII), 2019 [2020], 320 p. (Institutul de Studii Sud Est Europene)
- **Gheorghe Cliveti**, *La révolution de 1821 et la restauration des règnes autochtones dans les Principautés Roumaines; une „pierre de touche” pour la diplomatie européenne dans la question d’Orient*, The ISIS Press, Istanbul, 2020, 188 p., ISBN 978-975-428-648-9. (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”)
- **Oana Uță**, Martin Maiden, Gabriela Pană Dindelegan, Adina Dragomirescu, Rodica Zafiu, *The Oxford History of the Romanian Morphology*, Oxford, Oxford University Press, 2020, 496 p. (Institutul de Studii Sud Est Europene)
- **V. Chirica, C. Cordoș**, *Les gisements paléolithiques de Mitoc. La classification du patrimoine archéologique mobile*, BAI, XXXV, 2020, 295 p. (Institutul de Arheologie, Iași)

Capitole în volume colective din străinătate

- **Bogdan Tătaru-Cazaban**, „Exégèse et anthropologie. Remarques sur le rapport entre masculin et féminin / homme et femme chez saint Maxime le Confesseur”, în *Masculum et feminam creavit eos (Gen. 1,27). Paradigmi del maschile e femminile nel cristianesimo antico. XLVII Incontro di Studiosi dell’Antichità Cristiana (Roma, 9-11 maggio 2019)*, Institutum Patristicum Augustinianum – Nerbini International, Roma-Firenze, 2020, pp. 497-505. (Institutul de Istoria Religiilor)
- **Cătălin-Ștefan Popa**, „Similarity and Difference in the Syriac World of Psalms. Divine Majesty and Eschatology in Psalm 29 according to Iṣō‘dād of Merv’s and Barhebraeus’ Exegesis”, în Erkki Koskeniemi, David Willgren, Pablo Irizar (eds.), *David, Messianism and Eschatology in the Book of Psalms: Ambiguity in the reception history of the Bible in Judaism and Christianity*, Pennsylvania State University Press, 2020, pp. 338-353. (Institutul de Istoria Religiilor)
- **Viorel Achim**, *The Orthodox Church and the Emancipation of Gypsy Slaves in the*

Romanian Principalities in the 19th Century, în *Slavery in the Black Sea Region, c. 1000-1900. Forms of Unfreedom in the Intersection between Orthodox Christianity and Islam*. Edited by Felicia Roșu. Leiden & Boston: Brill, 2020 (Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”)

- *Ecclesiastical Landscapes in Medieval Europe. An Archaeological Perspective*, ed. Sanchez-Pardo, José C., Marron, Emmet H. and **Crîngaci Țiplic, Maria**, Oxford: Archeopress, 2020, 240 p., (e-Pdf) (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

- **Sigrid Haldenwang**, *Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, vol 11 (Schentzel–Schnappzagelchen)*, Editura Academiei Române – Böhlau Verlag, București – Viena / Köln / Weimar, 2020, 214 + LXXXVIII p. (Institutul de Cercetări Socio-Umane)

- **Andrei Nacu**, *Scaunele săsești în documente cartografice din secolele XVI-XVIII*, Editura Academiei Române, București, 2020, 232 p. + 5 hărți anexă în format A3. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

Carte de autor publicată în țară

- *Bibliographia classica orae septentrionalis Ponti Euxini. III. Ars, res sacrae & mythologica*, Editura Mega (CNCS B): Cluj-Napoca, 2019 [apărut 2020] (Pontica et Mediterranea IX), 650 p. + 1 CD-ROM (= BCOSPE III) (**V. Cojocaru**, Institutul de Arheologie, Iași)

- *Emanuil Gojdu în presa transilvana a secolului al XIX-lea*, Sibiu, Editura Ad ASTRA, 2020, 156 p. (**Cornel Sigmirean, Aurel Pavel**, Institutul de Cercetări Socio Umane „Gheorghe Șincai, Târgu Mureș)

Volume editate în străinătate

- **A. Rubel, H.-U. Voß** (eds.), *Experiencing the Frontier and the Frontier of Experience. Barbarian perspectives and Roman strategies to encounter new threats*, Oxford: Archaeopress 2020. (Institutul de Arheologie, Iași)

Volume editate sau coordonate în țară

- **D. Aparaschivei, G. Bilavschi, L. Pîrnău** (eds.), *Varia archaeologica (I). Tradiție și inovație în cercetarea arheologică din Romania și Republica Moldova*, Editura MEGA Cluj-Napoca, 2020 (Institutul de Arheologie, Iași)

- *Rapoarte diplomatice ruse din România (1899–1905) / Дипломатические документы российских представителей в Румынии (1899–1905)*, editori **Flavius Solomon** (editor coordonator), Andrei Cușco, Grigorii Șkundin, Alexandr Stâkalin, București, Editura Academiei Române, 2020, 635 p. (= Documente privind istoria românilor, *Colecția Eudoxiu Hurmuzaki*, seria 3, vol. IV; *seria Documenta Diplomatica*, vol. 2 (coordonator Flavius Solomon). ISBN 978-973-27-3291-5. Editură CNCS B (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași)

- *Bucovineni împotriva comunismului – cazul avocatului Pantelimon Chirilă*, ediție îngrijită, note și comentarii de **Marian Olaru**, prefață de Gheorghe Onișoru, Târgoviște, Editura „Cetatea de Scaun”, 2020, Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii” (49), Seria „Documente” (5), 192 p. (sub tipar);

- *Război fără armată. Lupta mea pentru apărarea Bucovinei contra rușilor*, de dr. h. c. Eduard Fischer, General al Jandarmeriei, cavaler al Ordinului Militar „Maria-Theresia”, cu un cuvânt introductiv de locotenent-colonelul Emil Seeliger, 1 planșă, 2 schițe și 13 imagini, Editura Științelor Militare „General-maior în rezervă Franz Schubert”, Viena 111, Salesianergasse 1B, Librăria „Josef Lenobel” (M. J. Rainer), Viena, I, Seilerstätte 22, traducere de Carol-Alexandru Mohr, studiu introductiv de Ștefan Purici, ediție îngrijită, note și comentarii de **Rodica Jugrin** și Ștefan Purici, indice de nume de Rodica Jugrin, Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii” (50), seria Memorii (1) (în tipar) (Institutul „Bucovina”)

- *Monarhia Habsburgică (1848-1918), Vol 1: Dezvoltarea economică, administrația și sistemul juridic, forța armată* – Conține bibliografie, coord. și îngrij. ed. românești de **Rudolf Gräf**, trad. de **Iosif Marin Balog**, **Loránd Mádly**, **Nicolae Teșculă**, cuv.-înainte de **Ioan-Aurel Pop** – Cluj-Napoca: Editura Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2020, ISBN (vol. I-IV) 978-606-038-006-1, 978-606-038-004-7, Iași: Polirom, 2020, ISBN 978-973-46-8316-1, 978-973-46-8317-8, 342 de pagini; (Centrul de Studii Transilvane)

- *Monarhia Habsburgică (1848-1918), Volumul II: Popoarele imperiului*, coordonarea și îngrijirea ediției românești de **Rudolf Gräf**, traducere de **Iosif Marin Balog**, **Loránd Mádly**, **Nicolae Teșculă**, cuvânt-înainte de **Ioan-Aurel Pop**, Cluj-Napoca: Editura Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, 2020, ISBN (vol. I-IV) 978-606-038-006-

1, 978-606-038-005-4, Iași: Polirom, 2020, ISBN 978-973-46-8316-1, p. 392; (Centrul de Studii Transilvane)

Articole în reviste ISI din străinătate

- Ioana Feodorov, *The Arabic Book of the Divine Liturgies Printed in 1745 in Iași by Patriarch Sylvester of Antioch*, în „*Scrinium*”, 16, 2020, p. 158-176 (Brill Open Access, SCOPUS indexed journal) (Institutul de Studii Sud Est Europene)

Articole în reviste ISI din țară

- *The Union of Transylvania with Romania in the Discourse to the Central Press of Nicolaescu, Alexandru the First Interwar Decade (1919–1929)*, în „*Transylvanian Review/Revue de Transylvanie*”, vol. XXIX, nr. 1, spring 2020, p. 32–48. (Institutul de Cercetări Socio-Umane, Sibiu)

8.

Cercetătorilor din institutule aparținând Secției le-au fost acordate **(2) distincții** și **(10) premii** (2 AR, 2 internaționale, 2 naționale, 4 UEFISCDI), din care menționăm:

- M. Porumb, C. Firea, S. Salontai, D. Prioteasa, S. Pop : **Premiul ”George Oprescu” al Academiei Române** pentru volumele *Arta din România din preistorie în contemporaneitate* (Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca)

- Dumitru Boghian, Sergiu-Constantin Enea, **Marius Chelcu**, Ionuț Minea : **Premiul „George Barițiu” al Academiei Române** pentru lucrarea *Monografia orașului Târgu Frumos* (Institutul de Istorie „A. D. Xenopol)

- Marilena Vlad : **Premiul „Reinach”** al „Association des Études Grecques” (Paris) pentru cartea *Damascius et l'ineffable. Récit de l'impossible discours* (Paris, Vrin, 2019) (Institutul de Studii Sud Est Europene)

- Meda Toderaș, **Shanghai Archaeology Forum Field Discovery Award 2019**, acordat de Shanghai Archaeology Forum, pentru contribuția adusă de descoperirile arheologice de la Pietrele la cunoașterea trecutului (împreună cu Svend Hansen și Jürgen Wunderlich).

- Mirel Bănică, **Premiul revistei „Observator Cultural”**, secțiunea non-fiction, pentru volumul *Bafta, Devla și Haramul. Studii despre religia și cultura romilor*, Editura Polirom, Iași, 2019 (Institutul de Istoria Religiilor)

- Cătălin Turliuc: **Diplomă de Excelență pentru cercetarea, păstrarea și promovarea istoriei și identității naționale**, Primăria Municipiului Iași (Institutul de Istorie „A.D. Xenopol”, Iași)

9.

În cursul anului 2020 institutele Secției de Științe Istorice și Arheologie în cadrul unor acorduri, protocoale și parteneriate au colaborat cu **42** de instituții de cercetare, universități, muzee, biblioteci, arhive) din străinătate (*Anglia, Austria, Bulgaria, Cehia, China, Elveția, Franța Georgia, Germania, Grecia, Italia, Moldova, Mexic, Portugalia, Polonia, Rusia, Serbia, Spania, Slovacia, SUA, Turkmenistan, Ucraina, Ungaria*) și peste **36** din țară. Institutele au fost vizitate de **4** specialiști din străinătate, numărul colaborărilor externe (stagii de documentare, burse de studiu) efectuate de cercetătorii din institute fiind de **23**.

Institutele participă/sunt reprezentate prin cercetătorii săi în peste 80 de organizații naționale și internaționale, comisii/sociații de specialitate, redacții științifice, evaluare de proiecte, coordonare de colecții științifice.

10.

În cursul anului 2020 institutele au organizat **73** manifestări științifice (conferințe, sesiuni, mese rotunde, expoziții) și au susținut **414** comunicări.

11.

În anul 2020 institutele Secției de Științe Istorice și Arheologie au derulat activități de cercetare și evaluare, fiind coordonate **87** de proiecte și granturi cu finanțare națională și internațională (UEFISCDI - **13** , ERC – **2**, COST – **3**, Granturi/proiecte cu finanțare externă

24, Granturi/proiecte cu finanțare națională – **18**, Proiecte cu finanțare locală – **11**, Granturi ale Academiei Române - **16**) și au încheiat **113** de rapoarte de interes public². De asemenea, **63**³ de șantiere arheologice se află sub responsabilitatea științifică a institutelor de arheologie.

12.

În concluzie, putem aprecia activitatea desfășurată de Secția de științe istorice și arheologie ca fiind meritorie.

Președinte,
Acad. Victor Spinei

decembrie 2020

---

² **98** contracte de cercetare arheologică, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan ” ; **5** rapoarte întocmite la cererea autorităților (în legătură cu cercetări arheologice preventive, diagnostic sau supraveghere arheologică, evaluări ale unor bunuri de patrimoniu), **10** participări la cercetări arheologice sistematice (7 naționale, 3 internaționale) Inst de Arheologie si Istoria Artei, Cluj-Napoca; **10** rapoarte de cercetare arheologică sistematică sau de salvare, Institutul de Arheologie din Iași.

³ **35** Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, **28** Institutul de Arheologie din Iași